

Śpiewak Śląski

ROK ZAŁOŻENIA

1920

1910

cena 12,50 zł

ISSN 1425-2899

9 771425 289004

rok LXIV, nr 1 (451) 2025

3-6 OD REDAKCJI

- 1920 – 2025, czyli 105 lat Śpiewaka Śląskiego (3)

7-17 Z ŻYCIA ZWIĄZKU

- Życzenia dla ks. arcybiskupa seniora... (7)
- Witamy nowych członków Rady Młodych (8)
- Nowi w Związku (9)
- Wieści z Europejskiego Stowarzyszenia... (12)
- Dołącz do newslettera! (13)
- XXXII Czuwanie – Adoracja (14)
- Noworoczne przesłanie Prezes ŚZChIO (15)
- Raduj się świącie, przyszedł Pan! (16)

18-29 Z ŻYCIA CHÓRÓW

- Chór Katedralny z Gliwic w Warszawie (18)
- Kolędowy początek roku (19)
- Chór św. Cecylii z Józefowca – noworocznie (20)
- Koncert kolęd w Chudowie (22)
- Koncerty Słowiczka (23)
- W Zabrze, jak w... Wiedniu (24)
- Zespoły Politechniki – koncertowo (25)
- Radosne Gloria Zespołu Apertum Cor z Katowic (26)
- Wieści z Tarnowskich Gór (27)
- Ogniwo na estradzie Filharmonii Śląskiej (28)
- Laudemus Mariam – z okazji święta św. Cecylii (29)

30-65 JUBILEUSZE I ROCZNICE

- 40-lecie Chóru Mieszanego Cecylia z Paniówek (30)

- Harmonia z Bierunia ma już 70 lat (32)
- 105-lecie Towarzystwa Śpiewaczego Dzwon (34)
- Chór Cantabile – zespół z tradycjami (36)
- Czterdzieści lat pod batutą Kornelii Pawliczek... (46)
- Lutnia na jubileuszu Planetarium (48)

37-44 DODATEK KOMPOZYTORSKI

49-51 W TO MI GRAJ... NA ORGANACH

- Wielki Post z Olivierem Messiaenem (49)

52-53 STO LAT TEMU DZIŚ

- Uwagi na czasie (52)

54-68 DLA TYCH, KTÓRZY CHCĄ WIEDZIEĆ

- Ze śpiewem na co dzień. Kamilla Pająk... (54)
- Karol Stryja – wspomnienie w 110 rocznicę urodzin (58)
- Karol Stryja w wywiadzie z Andrzejem Wójcikiem (63)
- Roztańczona Rumunia – relacja Kamila Gojowego! (66)

69-75 BOGACTWO, Z KTÓREGO CZERPIEMY

- Śpiew chóralski to dziedzictwo kulturowe! (69)
- Agnieszka Wajgel i jej orkiestra dęta (72)

76-79 BĘDZIE SIĘ DZIAŁO

- VI Noc Chórów w Rudzie Śląskiej (76)
- VII Metropolitalny Festiwal Chóralski... (78)
- IV Kurs Chorału Gregoriańskiego we Wrocławiu (79)

KATOWICE
dla odmiany

Dofinansowano z budżetu Miasta Katowice na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Śpiewak Śląski - kwartalnik Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr ukazujący się od roku 1920. Stowarzyszenie, którego Zarząd Główny ma siedzibę w Katowicach, jest kontynuatorem Związku Śląskich Kół Śpiewaczych, zapoczątkowanego w 1910 roku. Wszystkie informacje o organizacji dostępne są na stronie internetowej szchio.pl • **ISSN** 1425-2899 • **Adres redakcji:** ul. Francuska 12, 40-015 Katowice, tel.: 32/259-90-39 (kom.: +48 537 226 395), e-mail: szchio.kontakt@gmail.com • **Wydawca:** Śląski Związek Chórów i Orkiestr • **Prenumerata:** szchio.kontakt@gmail.com • **Numer zamknięto:** 20 marca 2025 r. • Nakład: 125 egz. • **Cena:** 12,50 zł • Nr 1 (451) / 2025 przygotowała do druku Redaktor Naczelna – Karolina Kopacz wraz z członkami redakcji, przedstawicielami zespołów zrzeszonych w ŚZChIO oraz zaproszonymi do współpracy gośćmi. Pisali dla Was: Oliwia Bentkowska, Wincenty Bryński, Weronika Czech, Maciej Dereń, Krzysztof Dudzik, Halina Fizia, Lech Gawin, Aleksandra Gawrońska-Kozieł, Kamil Gojowy, Teresa Jaromin, Ewa Kopacz, Jan Kostrzewa, Danuta Kroemeke, Marta Krymer, Andrzej Lempa, Teresa Mandrysz, Magdalena Nogańska, Marcin M. Pawlas, Andrzej Pięta, Małgorzata Porwiesz, Julia Przywara, Katarzyna Rok, Marta Sanigórska, Kamila Słaboń, Krzysztof Sosna, Jolanta Szołtysek, Eryk Walda, Krystyna Wołoch, Andrzej Wójcik • Nr 1 (451) / 2025 wydano dzięki finansowaniu własnemu, pracy społecznej członków Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr oraz zaangażowaniu wolontariuszy • Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów, nadawania tytułów oraz kadrowania i opisywania fotografii.

ŚPIEWAK ŚLĄSKI

DWUTYGODNIK LITERACKO - MUZYCZNY
ORGAN KÓŁ ŚPIEWACZYCH NA ŚLĄSKU

PRZEDPŁATA: Dla Kół
Związkowych i ich członków
wynosi kwartalnie 3.00 mk.
Numer pojedynczy 0.60 mk.

CZEŚĆ

PIEŚNI!

PRZEDPŁATA dla nie-
członków Kół Związkowych
wynosi kwartalnie 4.00 mk.
Numer pojedynczy 0.80 mk.

Spis rzeczy: Cześć pieśni! — Pieśń oj-
czyzna. — Hej fujarko!... —
Konkurs związku śląskich kół śpiewackich. —
Od Wydziału. — Zjazdy okręgowe. — Polecenia
kompozycji muzycznych.

CZEŚĆ PIEŚNI!

Śpiewak wita wasze strony,
On was wita w ojców mowie,
A kto w dom go przyjmie szczerze,
Pieśń i Pan Bóg z nim. W. Pol,

Zaledwie 12 lat upływa od czasu jak na Górnym Śląsku powstały pierwsze koła śpiewackie. Były to czasy, gdy zachłanność pruska różnemi prawami wyjątkowemi prześladowała każdy najmniejszy objaw polskości i samodzielności narodowej. Tow. śpiewu rozpoczynały więc swój żywot prawie zawsze wśród prześladowania i ucisku. Ciężki był początek tych placówek kultury polskiej na Śląsku, ale jeszcze cięższy był ich byt. Prześladowane przez władze i głupotę ludzką, bez kierowników światłych, bez lokali, bez dyrygentów i bez nut, wywalczyły one sobie mimo wszystko prawo istnienia i sympatię całego ludu górnośląskiego.

Pierwsze z nich powstały w obwodzie przemysłowem, wśród murów miejskich i kominów fabrycznych. W ludzie przemysłowym najpierw obudziło się to leżące na dnie duszy zamiłowanie do śpiewu i pieśni, które jak świadczą setki pieśni ludowych górnośląskich — było wybitną cechą charakteru naszych pradziadów słowiańskich.

I w czasie największej potrzeby, gdy germanizacja i ordynarne śpiewki niemieckie cisnęły się drzwiami i oknami do ognisk naszych, wtedy z istic słowiańskim zapalem rzucił się ten lud do tworzenia kół śpiewackich, aby przez nie ratować ginące coraz bardziej pieśni nasze swojskie. I jakkolwiek zastępy pierwszych śpiewaków się rozproszyły, to jednak ziarno rzucone stokrotny wydało owoc, bo coraz to nowe rzesze śpiewaków przygarniały pieśń do siebie i jednały jej zwolników. Polska pieśń zbiorowa, która za czasów pruskich kryć się musiała po kątach i zaułkach, po pęknięciu tych krępujących kajdan z żywiołowym rozmachem wypłynęła, i dziś dźwięczy wszędzie — jak Śląsk długi i szeroki. Setki i tysiące ta pieśń już wyratowała od utonięcia w morzu germańskim i zwróciła społeczeństwu.

Kto pamięta, jak pierwsze zastępy śpiewaków, prześladowane na własnej ziemi przez obcych ciemięsców kryć się musiały z pieśnią swą pomiędzy pola i ciemnozielone lasy Zadola, kto słyszał tam pieśni polskie płynące ku niebu z piersi piastowych potomków, kto widział ten zapal i wzruszenie rzesz śpiewających i walczących o prawo bytu dla swych pieśni kochanych, ten doszedł do przekonania, że lud ten odebranej w spadku od pradziadów pieśni nie da zaginać i że wywalczy jej należną cześć i szacunek.

I pieśń polska wpierw się bojaźliwie chowająca i niknąca z pamięci i serca ludu naszego, zabrzmiała znów głośnie echem, zatrzęsa sercami ludu, i dziś zatacza coraz dalsze kręgi. Setki kół śpiewackich już istniejących opiekuje

1920 – 2025, czyli 105 lat Śpiewaka Śląskiego

Dokładnie 15 listopada 1920 roku – po 12 latach od czasu powstania na Górnym Śląsku „kół śpiewackich” – ukazał się pierwszy numer dwutygodnika literacko-muzycznego „Śpiewak Śląski”.

Napisano wtedy:

Zadaniem jego będzie: zamilowanie do pieśni leżące na dnie duszy ludu naszego wskrzeszać, potęgować i pieśni polskiej na Śląsku wyrobić należną jej cześć i szacunek; chronić od zagłady rozsiane pomiędzy ludem naszym perły poezji ludowej i pieśni ludowe, dotąd niestety z każdym pokoleniem coraz bardziej ginące; krzewienie coraz dalsze śpiewu ludowego, religijnego, narodowego i chórowego. (...) Przyjmujemy więc nasze pismo szczerze, torujemy mu drogę i jednajmy mu przyjaciół, bo ono będzie dalszym węzłem łączącym nas z Polską, z którą nas łączy dotąd wiara, mowa i zamilowanie śpiewu.

W historii obecnego kwartalnika sporo było zawirowań, ale mimo to, po 105 latach nadal działamy i stale się zmieniamy. I tak będzie również w tym, jubileuszowym dla „Śpiewaka” roku.

Nie tylko nasze czasopismo obchodzi jubileusz. Śląski Związek Chórów i Orkiestr, do którego na całym Śląsku należy prawie 3500 muzycznych pasjonatów, ma w tym roku już 115 lat! Organizacja jest spadkobiercą i kontynuatorem Związku Śląskich Kół Śpiewaczych, założonego w 1910 roku z inicjatywy Michała Damiana Wolskiego.

Z okazji jubileuszu ŚZChiO doczeka się specjalnej, zupełnie nowej identyfikacji wizualnej. Dzięki współpracy z Pracownią projektowania dla tożsamości pod kierownictwem prof. Anny Pohl oraz dr Katarzyny Pełki-Bura z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach powstanie coś naprawdę wyjątkowego. Współpraca jest możliwa dzięki sieciowaniu i wsparciu dr hab. Zofii Oslislo-Piekarskiej, projektantki zajmującej się graficznym przedstawieniem tożsamości regionu. Efektów tej niezwyklej kooperacji nie możemy się już doczekać!

Przypominam o możliwości wsparcia działalności Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr poprzez odliczenie 1,5% podatku z PIT-37. Naprawdę warto. Szczegółową instrukcję, jak dokonać odliczenia, można znaleźć na grafice umieszczonej na stronie nr 5.

Str. 2.

SPIEWAK

się pieśnią rodzinną i walczy pieśnią dla pieśni. Celem tych kół jest dążenie, aby swojska pieśń ludowa zdobyła w chatach i zagrodach śląskich stare prawa i dawniejszy szacunek. Aby ten cel i tę pracę kółek naszych poprzeć, przyspieszyć i spotęgować, powstaje „Śpiewak Śląski”, który pod hasłem pieśni chce skupić wszystkie stany ludu naszego.

Zadaniem jego będzie: zamilowanie do pieśni leżące na dnie duszy ludu naszego wskrzeszać, potęgować i pieśni polskiej na Śląsku wyrobić należną jej cześć i szacunek; chronić od zagłady rozsiane pomiędzy ludem naszym perły poezji ludowej i pieśni ludowe, dotąd niestety z każdym pokoleniem coraz bardziej ginące; krzewienie coraz dalsze śpiewu ludowego, religijnego, narodowego i chórowego. Zadanie więc wielkie i doniosłe. Aby je spełnić potrzebna nam pomoc i współpraca wszystkich chętnych i przychylnych idei naszej, a przede wszystkim pomoc wszystkich znających i kochających muzykę i śpiew. Wszelkie wysiłki garstki pionierów pieśni pójdą na marne i śpiew na Górnym Śląsku upadnie tak jak powstał, jeśli nareszcie warstwy wykształcone narodu nie podją uśiłowań naszych silniej i intensywniej niż dotychczas. A poparcia nam trzeba tak materialnego — jak i duchowego, aby śpiew nie tylko szerzyć, ale także uśzlachetnić i dźwignąć na poziom wyższy, a przez to dźwignąć kulturę całego narodu. Przyjmujemy więc nasze pismo szczerze, torujemy mu drogę i jednajmy mu przyjaciół, bo ono będzie dalszym węzłem łączącym nas z Polską, z którą nas łączy dotąd wiara, mowa i zamilowanie śpiewu.

Wydział i Redakcja „Śpiewaka Śląskiego”.

A dlaczego wspomóc akurat nas? Chóry i orkiestry należące do ŚZChiO to fundamenty tożsamości lokalnej – organizują rocznie nawet kilkaset koncertów. Wydajemy regularnie cztery numery jedyne go chóralnego kwartalnika w Polsce. Aktywizujemy ludzi młodych, rozwijamy ich kompetencje kulturowe i zapraszamy do współtworzenia ruchu i współdecydowania o strategii działań. Wspieramy rozwój głosu, muzykowania na instrumentach, ale także prawidłowe funkcjonowanie człowieka. Jesteśmy jedyną branżową organizacją w Polsce, która działa na arenie międzynarodowej i jest członkiem European Choral Association. Powołujemy wyjątkowe inicjatywy, takie jak Pierwsze Katalogi Archiwum Historii Mówionej czy Eksperyment Kolędowy.

A co czeka nas w pierwszym tegorocznym numerze Śpiewaka Śląskiego?

Poznajemy Hanię, Kingę i Igora – nowych członków Rady Młodych ŚZChiO, a także nowe zespoły, które dołączyły do Związku: Chór Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Towarzystwo Śpiewacze Lutnia im. Jana Orszulika ze Strumienia i Chór Kameralny Miejskiego Ośrodka Kultury w Wojkowicach.

Najnowsze wieści z Europejskiego Stowarzyszenia Chóralnego o wyborze nowego zarządu oraz prezesa przynosi nam wolontariuszka ŚZChiO, Magdalena Nogańska, a Eryk Walda zachęca do dołączenia do newslettera.

Nie brakuje także życzeń dla ks. arcybiskupa seniora Damiana Zimonia, który nie tak dawno obchodził swoje 90. urodziny.

Wracamy też wspomnieniami do już 32. Czuwania – Adoracji Bożego Dzieciątka przez zespoły Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr, która jak co rok odbyła się w niezwyklej Bazylice oo. Franciszkanów pw. św. Ludwika Króla i Wniebowzięcia NMP w Katowicach-Panewnikach. Nie zabrakło oczywiście również relacji z Eksperymentu Kolędowego w Muzeum Śląskim i premiery płyty z nagraniem tego wyjątkowego wydarzenia.

Zespoły Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr wracają się pamięcią do tego, co działo się u nich w ostatnich miesiącach. Za nadesłane relacje dziękujemy: Chórowi Katedralnemu przy Katedrze Św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach, Towarzystwu Śpiewaczemu Dzwon z Orzesza-Jaśkowic, Chórowi św. Cecylii z Katowic-Józefowca, Chórowi Bel Canto z Chudowa, Chórowi Mieszanemu Słowiczek z Rudy Śląskiej, Chórowi Mieszanemu Klaster z Zabrze, Orkiestrze Symfonicznej Politechniki Śląskiej, Akademickiemu Chórowi Politechniki Śląskiej, Akademickiemu Zespołowi Muzycznemu, Zespołowi Śpiewaczemu Apertum Cor, Chórowi Rozrywkowemu DAFNE z Tarnowskich Gór, Chórowi Mieszanemu Ogniu z Katowic, a także Chórowi Laudemus Mariam przy Parafii św. Bartłomieja w Gliwicach.

O swoich wyjątkowych jubileuszach opowiadają: Chór Mieszany Cecylia z Paniówek, Chór Harmonia im. Władysława Smoluchy z Bierunia, Towarzystwo Śpiewacze Dzwon z Orzesza, Chór Cantabile z Chorzowa, a także Chór Cecylia z Krzanowic.

W tym numerze, dzięki Aleksandrze Gawrońskiej-Kozieł, poznajemy Sylwetkę Oliviera Messiaena – jednego z francuskich kompozytorów XX wieku.

SZCHIO KATOWICE 18415

Nazwa i numer Podopiecznego

ZNAJDZIESZ MNIE TUTAJ

PODAJ KRS

www.fsmm.pl

147. Numer KRS 0000270261	Wnioskowana kwota Kwota z poz. 148 nie może przekroczyć 1,5% kwoty z poz. 137 po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.	148.
L. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE Podatnicy, którzy wypełnili część K, w poz. 149 mogą podać cel szczegółowy 1,5%, a zaznaczając kwadrat w poz. 150, wyrazić zgodę na przekazanie OPP swojego imienia, nazwiska i adresu wraz z informacją o kwocie z poz. 148. W poz. 151 można podać dodatkowe informacje, np. ułatwiające kontakt z podatnikiem (telefon, e-mail).		
149. Cel szczegółowy 1,5% SZCHIO KATOWICE 18415	150. Wyrażam zgodę ☒	

WSTAW DOPISEK

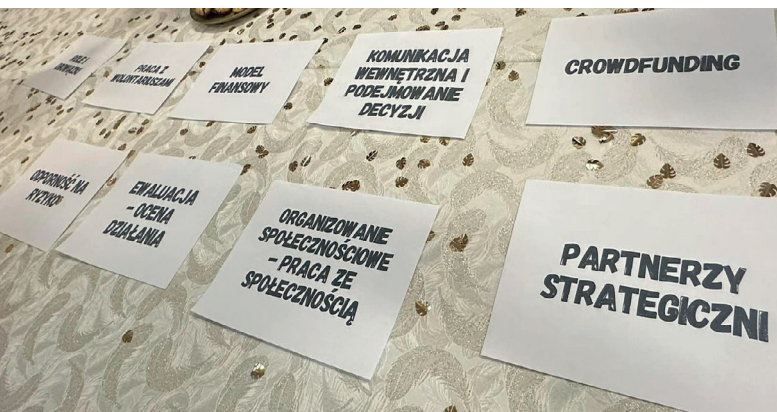

organizacja
pożytku publicznego
opp 1,5%
KRS:0000270261

Fundacja Studencka Młodzi-Młodym

ul. Bór 116 | 42-202 Częstochowa | NIP: 949-204-42-31
tel. 795-795-747

Szkolenia to codzienność działalności ŚZChiO,
fot. Kamil Gojowy

Prof. Iwona Melson, dyrektor ds. artystycznych ŚZChiO
odkrywa dziedzictwo przekazane Bibliotece Śląskiej przez
poprzednie generacje amatorskiego ruchu muzycznego
na Śląsku, fot. ŚZChiO

Maciej Dereń w rubryce „Sto lat temu dziś” wraca do dosyć kontrowersyjnych sytuacji z roku 1925, a Eryk Walda tym razem stawia pytania Kamilli Pająk w wywiadzie „Ze śpiewem na co dzień”.

Nikt nie zdziałał dla rozwoju życia muzycznego na Śląsku więcej niż Karol Stryja i nie ma na tym polu większych zasług – powiedział kiedyś Wojciech Kilar, a słowa te w tekście „Od wiejskiego chóru na wyżyny dyrygentkiej kariery, artystycznych i menedżerskich sukcesów”, przypomina nam Andrzej Wójcik. Sylwetkę Karola Stryja poznajemy również w wywiadzie z 1990 roku.

Z kolei Kamil Gojowy najpierw zabiera nas w kulturową podróż do Rumunii, a następnie opowiada o trwającym procesie nadania śpiewaniu w chórach amatorskich statusu niematerialnego dziedzictwa kulturowego kraju.

Krzysztof Sosna, w tekście „Nie każdemu będzie smakować ten kawałek tortu”, opowiada naszym czytelnikom o Agnieszce Wajgel. Jak zawsze, w swoim stylu, pokazuje nam śląską kulturę swoimi oczami.

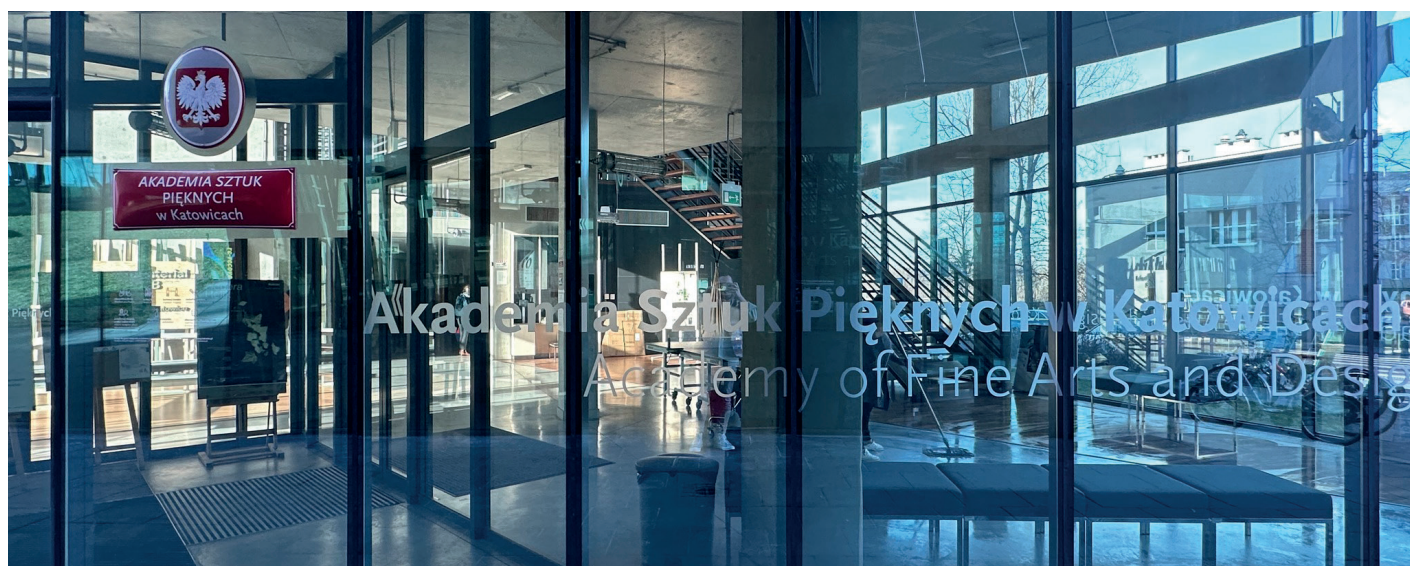
Na zakończenie, w nowej rubryce „Będzie się działo” zapraszamy na trzy wyjątkowe wydarzenia – Międzynarodowy Festiwal VI Noc Chórów w Rudzie Śląskiej, VII Metropolitalny Festiwal Chóralny, a także Ogólnopolski Kurs Chorału Gregoriańskiego.

Za wyjątkową, jubileuszową okładkę, odpowiedzialny jest jak zawsze Rafał Szędzielorz.

Tym razem dodatek kompozytorski to utwór Katarzyny Danel „Boże kocham Cię” na chór mieszany a capella, który w 2024 roku zdobył nagrodę w I Śląskim Konkursie Kompozytorskim.

A wszystko to na osiemdziesięciu stronach naszego kwartalnika. Życzę przyjemnej lektury!

Karolina Kopacz
redaktor naczelna
czasopisma Śpiewak Śląski

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach stworzy dla ŚZChiO nową identyfikację wizualną, fot. ŚZChiO

Witamy nowych członków Rady Młodych

Hania jest studentką pielęgniarstwa na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach, gdzie nie tylko zgłębia tajniki medycyny, ale także aktywnie włącza się w życie uczelni – działa w samorządzie, parlamencie studenckim oraz komisji ds. promocji i rozwoju.

Pracuje jako asystentka stomatologiczna, dzięki czemu może łączyć teorię z praktyką i zdobywać cenne doświadczenie.

Jej życie to połączenie nauki, pasji i nieustannego rozwoju. Muzyka i taniec odgrywają w nim szczególną rolę – gra na skrzypcach, śpiewa w chórze ŚUM i tańczy, czerpiąc radość zarówno z harmonii dźwięków, jak i ekspresji ruchu. Wcześniej była również członkinią chóru Akademii Wojsk Lądowych,

gdzie przez pewien czas studiowała na kierunku wojskowym, zdobywając stopień wojskowy.

Jest osobą pełną energii, pozytywnie nastawioną do świata, zorganizowaną i sumienną. Bezinteresowna pomoc innym to dla niej nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim naturalna potrzeba.

Nie boi się nowych wyzwań, chętnie odkrywa nieznane i nieustannie poszerza swoje horyzonty, wierząc, że każde doświadczenie kształtuje i wzbogaca jej drogę.

Igor to mieszkający w Będzinie tegoroczny maturzysta, a muzyka w sercu i pióro w dłoni są jego znakami rozpoznawczymi. Jego pasjami są gra na pianinie, podróżowanie, pisanie i botanika.

Obecnie pracuje jako redaktor sportowego serwisu internetowego i zasiada w Młodzieżowej Radzie Miasta Będzina, a także samorządzie szkolnym.

Jest również harcerzem ZHP. Pomaga w organizacji Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie, Targów Książek w Katowicach czy Śląskiego Festiwalu Nauki.

Kinga to siedemnastolatka, która marzy o karierze muzycznej i pisze własne piosenki. Uwielbia sport, a szczególnie piłkę nożną, którą trenuje cztery lata.

W wolnym czasie jeździ figurowo na wrotkach, a w wakacje gra w tenisa. Aktualnie śpiewa w szkolnym chórze Bel Canto z Miejskiego Domu Kultury w Rybniku.

Hanna Stochniałek

Igor Kwapien

Kinga Bartoszek

Nowi w Związku

Chór Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Chór Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach został powołany z inicjatywy studentów w 2020 roku przy Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego.

Ponad 60 osób, mimo ogromu zajęć i nauki, znajduje czas na wspólne śpiewanie i koncertowanie.

Dyrygentem zespołu jest lek. mgr Marta Zielińska – absolwentka studiów na kierunku dyrygentura symfoniczno-operowa Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Marta Zielińska jest również absolwentką kierunku lekarskiego Wydziału Nauk Medycznych w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Prezesem chóru jest dr n. med. i n. o zdr. Katarzyna Zielińska.

Chór ŚUM przez kilka lat swojej działalności został nagrodzony na wielu konkursach chóralnych.

Zdobył między innymi: nagrodę główną w kategorii chóry dorosłe i złoty dyplom w kategorii chóry dorosłe na VII Bałtyckim Konkursie Chórów „Pomerania Cantat” Koszalin-Słupsk 2024, I miejsce na XXII Małopolskim Przeglądzie Pieśni Chóralnej Kolęd i Pastorałek w Miechowie (2024), I miejsce wraz z nagrodą Grand Prix na VII Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Karczmiskach (2024), nagrodę główną w International Music Competition for Large Performances Groups by IYMC of the USA (2024), złoty medal na międzynarodowym konkursie chóralnym w Ołomuńcu w Czechach „Mundi Cantant” 2023 oraz nagrodę spe-

cialną za wyróżniające się dyrygowanie i dobór repertuaru dla Marty Zielińskiej, Srebrny Dyplom podczas XVI Międzynarodowego Festiwalu Chórów im. Kazimierza Fobera „Gaude Cantem” 2022, I miejsce w kategorii large groups: bands, choirs, orchestras, large ensembles w konkursie organizowanym przez International Youth Music Competitions (2021) za teledysk „Medics’ Funk”, a także II miejsce na V Jubileuszowym Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek – Łazy 2020.

Chórzyści starają się nie tylko profesjonalnie przygotowywać do występów artystycznych, ale również angażują się w działalność charytatywną, która sprawia, że zespół stał się grupą przyjaciół, godnie reprezentujących swoją macierzystą uczelnię.

Towarzystwo Śpiewacze Lutnia im. Jana Orszulika ze Strumienia

Towarzystwo Śpiewacze Lutnia im. Jana Orszulika ze Strumienia zostało założone we wrześniu 1918 roku, na dwa miesiące przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości.

Powstało z inicjatywy grupy nauczycieli szkoły powszechnej w Strumieniu pod egidą Jana Orszulika, imieniem którego nazwano później stowarzyszenie.

Chór Towarzystwa Śpiewaczego Lutnia zrzesza pełnych pasji młodych ludzi różnej profesji, którzy z zapałem promują tradycję śpiewaczą w swoim regionie oraz uczestniczą w wydarzeniach muzycznych o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej.

Chórzyści Lutni chętnie sięgają do repertuaru ambitnego oraz oryginalnego, wciąż rozwijając swoje

umiejętności wykonawcze i interpretacyjne w stylach z różnych epok.

Od roku 2021 funkcję dyrygenta sprawuje Nina Polczyk-Nowak – magister sztuki, flecistka, pedagog, absolwentka Uniwersytetu Śląskiego na specjalności dyrygenckiej w klasie profesor Izabelli Zieleckiej-Panek.

Do niedawnych osiągnięć Lutni należą między innymi:

- Srebrny dyplom na Festiwalu Chóralnym Legnica Cantat 54;
- Złoty Dyplom i zwycięzca kategorii „Muzyka Ludowa” na VIII Międzynarodowym Festiwalu Muzyki im. prof. Józefa Świdra;
- Złoty Dyplom w kategorii Muzyka Sakralna na VIII Między-

narodowym Festiwalu Muzyki im. prof. Józefa Świdra oraz Nagroda specjalna za najciekawsze wykonanie utworu kompozytora związanego z Górnym Śląskiem lub Śląskiem Cieszyńskim;

- I nagroda w kategorii chórów kameralnych przyznana podczas konkursu chórów w XXVII edycji Tyskich Wieczorów Koładowych;
- złota struna i I miejsce w kategorii chórów dorosłych zdobyte podczas XX Ogólnopolskiego Konkursu Chórów „O złotą strunę” w Niepołomicach;
- I miejsce w kategorii chórów mieszanych przyznane podczas VI Ogólnopolskiego Festiwalu Muzyki Chóralnej „Sacra Ecclesiae Cantio” w Tarnowie.

Chór Kameralny Miejskiego Ośrodka Kultury w Wojkowicach

Chór Kameralny Miejskiego Ośrodka Kultury w Wojkowicach jest wizytówką tej placówki, gdyż często występuje podczas uroczystości i koncertów organizowanych przez MOK.

W skład zespołu wchodzi dorosłe chórzystki, a każda z nich wnosi własną wrażliwość muzyczną. Oprócz ćwiczeń w grupie spotkania zespołu są również okazją do indywidualnego ćwiczenia emisji głosu i poznania swoich możliwości wokalnych.

Dyrygentem Chóru Kameralnego Miejskiego Ośrodka Kultury w Wojkowicach od 2018 roku jest Paulina Dziedzic. W latach 2011-2016 studiowała edukację artystyczną w zakresie sztuki muzycznej w Akademii Muzycznej

w Katowicach, a następnie na tej samej uczelni w klasie dr Sylwii Olszyńskiej wokalistykę, otrzymując w 2019 roku dyplom studiów magisterskich. W międzyczasie studiowała rok w Instytucie Pedagogicznym im. Zoltána Kodálya w Kecskemét na Węgrzech, gdzie uczyła się w ramach programu stypendialnego Erasmus. Wykonała następujące partie operowe: Orfeusz z „Orfeusza i Eurydyki” Ch. W. Glucka, Mercedes z „Carmen” G. Bizeta.

Uczestniczyła w kursach wokalnych, m.in. w Łebie, w Sosnowcu i w Iwoniczu-Zdroju oraz na macierzystej uczelni, szkoląc swój warsztat pod czujnym uchem śpiewaków światowej sławy, jak m.in.: Stefania Toczyska, Jadwiga

Rappe, Donata Hoppel, Piotr Łykowski czy Thomas Heyer.

Otrzymała wyróżnienie na I Międzynarodowym Konkursie Solowej Wokalistyki Sakralnej „ARS ET GLORIA” w Katowicach (2015) oraz nagrodę specjalną Prezydenta Miasta Gdańska na Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku (2019).

Ma bogate doświadczenie chóralne. Przez wiele lat śpiewała w nagradzanym na arenie międzynarodowej Chórze Kameralnym Akademii Muzycznej w Katowicach. Współpracowała także z Chórem Polskiego Radia, Chórem Opery Śląskiej czy Chórem Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Wieści z Europejskiego Stowarzyszenia Chóralnego

Europejskie Stowarzyszenie Chóralne wybiera nowy zarząd oraz prezesa. Mamy w perspektywie kontynuację promocji korzyści płynących ze śpiewu zbiorowego i wspieranie chóralnej społeczności w Europie.

Europejskie Stowarzyszenie Chóralne ma przyjemność ogłosić, że 17 listopada 2024 r. w Leuven we Flandrii na prezesa Stowarzyszenia ponownie wybrany został Dermot O'Callaghan z Irlandii.

16 listopada Walne Zgromadzenie wybrało zarząd składający się z 11 osób z 11 krajów Europy, który z kolei wybrał 12. członka zarządu jako przedstawiciela Towarzystwa Przyjaciół Chóru Europejskiego Stowarzyszenia. Po otwartej i szeroko zakrojonej rozmowie wewnątrz Zarządu na temat potrzeb Stowarzyszenia, jego członkowie ogłosili nowy zarząd: Prezes: Dermot O'Callaghan (Irlandia), 1 wiceprezes: Silvija Pročytė (Litwa), skarbnik: Martine Spanjers (Holandia), 2 wiceprezes ds. artystycznych: Raul Talmar (Estonia), 3 wiceprezes: Joži Vovk (Słowenia). Innymi członkami zarządu są: Kjetil Aamann (Norwegia), Joana Costa (Portugalia/Belgia), Yiğit Deniz (Turcja), Xavier Devillers (Belgia), Côme Ferrand-Cooper (Francja), Marco Fornasier (Włochy) i Susanna Kantelinen (Finlandia, reprezentantka Towarzystwa Przyjaciół Europejskiego Stowarzyszenia Chóralnego).

15 listopada miało miejsce także hybrydowe zgromadzenie ogólne członków Towarzystwa Przyjaciół Europejskiego Stowarzyszenia Chóralnego, na którym ogłoszono wyniki wyborów on-line. Członkowie wybranego zarządu następnego dnia wytypowali zarząd administracyjny: Daphne Wassink (Holandia) została ogłoszona przewodniczącą, Alfred Jürgens (Niemcy), wyznaczony przez Europejskie Stowarzyszenie Chóralne, został wybrany na stanowisko skarbnika, a Susanna Kantelinen (Finlandia) – na wiceprzewodniczącą. Pozostałymi członkami zarządu są: Marine Alaverdyan (Armenia), Flannery Ryan (Niemcy) i Henrike Schauerte (Niemcy). Członkowie Przyjaciół wybrali także na swojego członka Susannę Kantelinen (Finlandia), jako ich przedstawicielkę w zarządzie Europejskiego Stowarzyszenia Chóralnego.

Europejskie Stowarzyszenie Chóralne zgromadziło członków i partnerów w Leuven w Belgii w weekend (16-17 listopada 2024 roku) na zgromadzeniu ogólnym, którego gospodarzem było flamandzkie stowarzyszenie Koor & Stem. Wydarzenie umożliwiło członkom i przyjaciółom Stowarzyszenia zapoznanie się z jego

Nowy zarząd Europejskiego Stowarzyszenia Chóralnego, fot. European Choral Association

projektami, przekazanie informacji zwrotnej zarządowi i zespołowi oraz wzięcie udziału w dyskusjach kształtujących przyszłość śpiewu zbiorowego w Europie. Podczas trwających cały weekend spotkań poruszono kluczowe tematy, m. in. nadchodzące wydarzenia, opierając się na przemysleniach i wnioskach zarządu w latach 2021–2024, w tym na jego strategicznym zebraniu w Bonn. Uczestnicy zastanawiali się, w jaki sposób wydarzenia organizowane przez Stowarzyszenie mogą ewoluować, aby jak najlepiej odpowiadać na potrzeby społeczności chóralnej, od zgromadzeń na dużą skalę, po bardziej ukierunkowane, mniejsze formaty.

Sesje skupiały się na zrozumieniu wizji organizacji członkowskich oraz na tym, w jaki sposób Stowarzyszenie może przyczynić się do większego sukcesu śpiewu zbiorowego w Europie. Uczestnicy zaangażowali się w dyskusje grupowe na pilne tematy, takie jak narodowe chóry młodzieżowe, zaangażowanie młodzieży w działalność chóralną oraz wspieranie inicjatyw na rzecz różnorodności i inkluzywności. Kolejnym istotnym tematem był rozwój polityki środowiskowej, wzmacniającej zaangażowanie Stowarzyszenia na rzecz zrównoważonego rozwoju. Zjazd obejmował także prezentacje projektów organizacji członkowskich i członków Przyjaciół w ramach

wymiany peer-to-peer, a uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach na temat strategii i pomysłów na rzecz zrównoważonego rozwoju finansowego, a także na temat flamandzkiej muzyki chóralnej.

Uzupełnieniem wydarzenia były inspirujące występy i koncerty, których kuratorem było Koor & Stem. Jednym z nich był projekt teatru społecznego i śpiewu, w ramach którego obcokrajowcy uczą się języka niderlandzkiego poprzez comiesięczne sesje wspólnego śpiewania i grę aktorską (Theater van A tot Z – Dag vreemde man). Drugim była możliwość wysłuchania zespołu wokalnego MAVIS, który zaprezentował repertuar od polifonii po muzykę nową.

W dalszej perspektywie Stowarzyszenie potwierdza swoje zaangażowanie w budowanie dobrego samopoczucia poprzez zbiorowe śpiewanie, stawianie czoła globalnym wyzwaniom, wspieranie różnorodności i promowanie wkładu społeczności chóralnej w ten rozwój.

Następny weekend ze zgromadzeniem ogólnym odbędzie się w dniach 7-9 listopada 2025 roku w Sekretariacie Corals Infants de Catalunya (SCIC) w pięknym mieście Girona w Katalonii (Hiszpania). Więcej informacji znajduje się na stronie www.EuropeanChoralAssociation.org.

Komunikat prasowy – Bonn, 18.11.2024 r.

Tłumaczenie: Magdalena Nogańska – wolontariuszka

Dołącz do newslettera!

Czy wiecie, że od kilku miesięcy w Śląskim Związku Chórów i Orkiestr działa takie narzędzie jak newsletter?

Wielu z Was pewnie zadaje pytanie, czym on dokładnie jest? Otóż dzięki niemu, pod koniec każdego miesiąca, na skrzynkę mailową przesyłana jest wiadomość, zawierająca omówienie wszystkich najważniejszych wydarzeń, które miały się w danym miesiącu, dzieją się teraz i zapowiedź tych, które będą miały miejsce w najbliższej przyszłości. Przy pomocy newslettera każdy jego użytkownik będzie na bieżąco z wszelkimi aktualnościami Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr. A dzieje się dużo!

Pozostaje pytanie, w jaki sposób można się do niego zapisać? Po wejściu na naszą stronę internetową (www.szchio.pl) rozwija się specjalne okno z niewielkim formularzem do zapisu. Wystarczy wpisać tam swój adres mailowy oraz imię. Po chwili na Waszej poczcie elektronicznej pojawi się potwierdzenie dołączenia do grona subskrybentów. Z pewnością nie pożałujecie! Zapraszamy!

*Eryk Walda
wolontariusz, członek Rady
Młodych SZChIO*

Strona internetowa

Newsletter Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr

Cieszymy się, że jesteś z nami!

Śledź nasze media społecznościowe!

XXXII Czuwanie – Adoracja

W sobotę, 18 stycznia 2025 roku, w Bazylice oo. Franciszkanów pw. św. Ludwika Króla i Wniebowzięcia NMP w Katowicach-Panewnikach odbyło się XXXII Czuwanie – Adoracja Bożego Dzieciątka przez zespoły Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr. Pomimo zimowej aury, była to niezwykła, pełna ciepła i muzycznej modlitwy uroczystość, która zgromadziła wielu chórzystów i muzyków z całego regionu.

Bazylika w Panewnikach, jedno z najważniejszych miejsc kultu religijnego na Górnym Śląsku, na co dzień tętniący życiem ośrodek działalności duchowej i kulturalnej, stanowiła doskonałe tło dla tego wyjątkowego kolędowego spotkania. Wspaniała świątynia, znana ze swojej monumentalnej neoromańskiej architektury i imponującej bożonarodzeniowej szopki, co roku przyciąga rzesze wiernych. Właśnie tu, w tej wyjątkowej scenerii, rozbrzmiały dźwięki pięknych polskich kolęd, wykonane radośnie i wspólnie przez chórzystów i członków orkiestr.

Spotkanie rozpoczęło się przed godziną 15.00 krótką próbą wszystkich zgromadzonych, poprowadzoną pod czujnym okiem prof. Iwony Melson, dyrektor artystycznej ŚZChiO. Punktualnie o 15.00 rozbrzmiał wspólny śpiew tradycyjnej kolędy „Wśród nocnej ciszy”, której wykonanie poprowadziły połączone orkiestry dęte: Zakładowa Orkiestra Dęta TAURON Wytwarzanie S.A. Oddział Elektrownia Łaziska pod dykcją Bogusława Plichty oraz Młodzieżowa Orkiestra Dęta Strażak pod dykcją Michała Bzow-

skiego. Po oficjalnym pozdrowieniu i przywitaniu przez wieloletniego kapelana oraz przyjaciela śląskich chórów i orkiestr, ks. prof. Antoniego Reginka i modlitwie, której przewodniczył biskup pomocniczy archidiecezji katowickiej Adam Wodarczyk, rozpoczęła się muzyczna część adoracji.

Wzruszającymi momentami celebracji były wspólne wykonania utworów: „Przystąpmy do szopy”, „Jezusek czuwa” oraz „Zaśnij Jezuniu” przez połączone chóry pod dykcją prof. Iwony Melson, przeplatane tradycyjnymi kolędami przy akompaniamencie orkiestr dętych, których dźwięki dumnie niosły się po murach świątyni. Następnie zaproszone do indywidualnej prezentacji chóry wykonały m. in. takie kompozycje, jak: pochodząca z XVIII wieku kolęda „Adeste fideles”, „Kolęda góralska” w opracowaniu Franciszka Rylinga czy „Do szopy hej pasterze” w opracowaniu Józefa Świdra. W indywidualnych prezentacjach kolęd usłyszeliśmy: połączone chóry Largo Cantabile z Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Katowicach oraz Largo ze Świętochłowic pod dykcją Igi Eckert, Chór Mieszany Canzona z Tarnowskich Gór pod kierunkiem Adama Szeligi oraz Chór Mieszany Cantabile z Chorzowa wraz z dyrygentem – Krzysztofem Jasińskim.

Ze względu na występujące chóry Largo Cantabile i Largo z parafii ewangelicko-augsburskich – adoracja miała wymiar ekumeniczny.

Wspólne śpiewy przeplatane były fragmentami Ewangelii, modlitwą powszechną, którą odczytał członek Zarządu Głównego Witold Pauly oraz homilią, wygłoszoną przez biskupa Wodarczyka. Nie zabrakło także momentu adoracji Najświętszego Sakramentu.

Na zakończenie wszyscy uczestnicy zaśpiewali kolędę „Cicha noc”, po czym prezes ŚZChiO Weronika Czech skierowała do chórzystów i muzyków swoje przesłanie. Całość zwieńczyło wspólne wykonanie ostatniej zwrotki kolędy „Bóg się rodzi” – „Podnieś rękę Boże Dziecię”.

Po Adoracji wszyscy członkowie chórów z indywidualnymi występami, członkowie orkiestr oraz poczty sztandarowe udały się na poczęstunek do auli w domu św. Franciszka obok Bazyliki. Przy śląskim kołoczku, kawie i herbacie biesiadnicy mogli się spotkać, ogrzać i miło spędzić czas przed powrotem do domu.

Adoracja Bożego Dzieciątka była nie tylko kolejną wspaniałą okazją do wspólnego śpiewu, ale także głębokim przeżyciem duchowym i znakiem jedności chórów i orkiestr regionu. Niezwykła atmosfera tego spotkania na długo pozostanie w sercach uczestników. Organizatorzy podkreślili, jak ważne jest podtrzymywanie tej tradycji i zaprosili wszystkich do udziału w kolejnych edycjach. Trudno o piękniejszy sposób na uczczenie Bożego Narodzenia niż wspólne muzykowanie w miejscu, które od wieków stanowi serce duchowego życia Górnego Śląska.

Ewa Kopacz
wolontariuszka i członkini
Rady Młodych ŚZChiO

Poczty sztandarowe, fot. Malwina Gajowiak

Noworoczne przesłanie Prezes ŚZChiO

Drodzy śpiewacy i muzycy, członkowie zespołów zrzeszonych w ŚZChiO.

Z ogromną radością i wielkim wzruszeniem już po raz trzeci staję przed Wami u stóp pięknej panewnickiej stajenki, aby wygłosić Noworoczne przesłanie. Dziękuję, że jesteście tutaj dzisiaj, aby adorować w ten szczególny sposób Boże Dziecię: śpiewem i muzyką.

Dziękuję w imieniu całego Zarządu Głównego za trud, za pracę, za zaangażowanie i wszelkie działania, które pozwalają kontynuować i rozwijać amatorski ruch muzyczny na Śląsku. Z serca płynące podziękowania kieruję do każdego członka zespołów, do zarządów zespołów i zarządów okręgów, do dyrygentów i opiekunów, do członków wspierających i wszystkich sympatyków amatorskiego ruchu muzycznego. Nie znam innych słów, aby wyrazić wdzięczność i szacunek, mówię więc dziękuję i Bóg Zapłać. Drogie drużyny i drodzy druhowie, czym byłoby Przesłanie Noworoczne bez złożenia noworocznych życzeń.

Dzisiaj to już osiemnasty dzień Nowego Roku, ale przed nami jeszcze 347. Niech będą wypełnione miłością, nadzieją i marzeniami. A będą to szczególne dni tego roku. Roku, w którym ŚZChiO świętuje Jubileusz 115-lecia swojej działalności.

Życzę więc wszystkim wiele siły i energii do tworzenia i realizacji celów i zamierzeń związanych z obchodami jubileuszowymi Związku. Niech ten rok obfituje w radość, szczęście i zgodę. Niech wszystkie podjęte działania zakończą się sukcesem. Niech spełniają się marzenia i oczekiwania. Niech nasze serca będą pełne wiary, a Boża Dziecina niech nam błogosławi na każdy dzień tego roku.
CZEŚĆ PIEŚNI I MUZYCE!

Podziękowania kierujemy w stronę organizatorów – całego Zarządu Głównego ŚZChiO, wszystkich wykonawców oraz uczestników muzycznego święta.

Prezes Weronika Czech wygłaszająca przemówienie, fot. Malwina Gajowiak

Połączone chóry Largo Cantabile z Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Katowicach oraz Largo ze Świętochłowic pod dyrekcją Igi Eckert, fot. Malwina Gajowiak

Chór Mieszany Cantabile z Chorzowa pod dyrekcją Krzysztofa Jasińskiego, fot. Malwina Gajowiak

Chór Mieszany Canzona z Tarnowskich Gór pod dyrekcją Adama Szeligi, fot. Malwina Gajowiak

Śpiewak Śląski 105 lat

115 lat
Śląskiego Związku
Chórów i Orkiestr

KATOWICE
dla odmiany

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

www.szchio.pl